

Нова година по средата на годината?

Новини | Свят | Култура | на 22.07.2021 06:58 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Защото знаем, че сте любопитни да научите повече за света.

Нова година е най-лесният празник за запомняне. Не е нужно да изчисляваш кога е като Великден. Не е нужно да помниш специални дати като с имените дни (аз често забравям моя!). Краят на годината. Просто 31 декември. Но какво става, ако годината изглежда по съвсем различен начин?

Този месец например маорите празнуват своята Нова година в Нова Зеландия. Празникът там се нарича Матарики. Кръстен е на съзвездието Матарики, което е видимо в Нова Зеландия около юни/юли месец. Ако се увличаш по красивото звездно небе, сигурно познаваш това съзвездие. Ние го наричаме Плеяди. В него има стотици звезди, но най-ярко светят седем. Гърците вярвали, че Плеядите са седем сестри.

Според маорите сестрите са шест, а седмата звезда (*Матарики*) е тяхната майка. Ярко видими са и още две звезди: *Похутеауа*, която е спомен за починалите през годината, и *Хиуа-и-те-ранги*, на която хората могат да кажат своите желания за бъдещето. Новата година за маорите е свързана с разкази за тези стари легенди. Но и с много смях и хубава храна. В традиционното *ханги* има няколко вида меса, тиква и сладки картофи. Те се готвят няколко часа в огнена яма!

Празнува се и с *кореро*. Най-близката дума до това на български е "раздумка". Маорите вярват в силата на думите и историите. За тях е важно хората да споделят какво мислят, какво ги вълнува, какви истории носят със себе си. Но понеже празникът е вече официален за всички в Нова Зеландия, освен местните традиции има и новогодишни фойерверки и хартиени фенери.

Необичайни дати за Нова година

Матарики се пада по време на първата нова луна след появата на Плеядите в небето. Може би се питаш "Как така появата? Нали звездите винаги са там?". Да, но Земята се върти около Слънцето. Така през различни части от годината се виждат различни съзвездия според това къде се намираш.

Културите с по-нестандартна за нас Нова година обикновено съобразяват календара си със звездите или Луната. България и повечето държави по света използват календар, съобразен с движението на Слънцето. Нарича се Григориански календар на името на папа Григорий III. През 16. век той заменя Юлианския календар, въведен от Юлий Цезар. Изобщо календарите се оказват неочаквано объркана територия, ако човек се замисли за тях! Затова и често не се замисляме. Поглеждаме към стената или телефона и знаем, че е еди-кой си ден от еди-кой си месец.

В стари времена обаче нещата далеч не били така лесни. Бил нужен начин хората да се ориентират колко време е минало. Най-добрите кандидати за това били небесните тела (Слънцето, Луната, звездите) и времето, подходящо за важни неща като жътва.

Времето за жътва определя Новата година в Индия и Непал. Затова те се падат през октомври или ноември.

Китайската Нова година пък е пролетен фестивал. Определя се от Луната и се пада на 15-ия ден от пролетния фестивал. Но не се оставяй името "пролетен" да те заблуди! Пада се през февруари!

Още по-необичаен е мюсюлманският календар. Според него денят започва със... залеза. Новото начало се определя не от Слънцето, а от Луната!

Никога не е късно да погледнеш света от друга гледна точка!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/1500-nova-godina-po-sredata-na-godinata

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

